

Sedembolestná Panna Mária

Jn 19, 25 - 27

15. september 2025

Milé sestry a bratia v Kristovi

Pri pohľade na život nám pomáhajú aj rôzne obrazy. Vyjadrujú to, čo je inak ťažké vyjadriť slovami. Možno ste už zakúsili pocit, že vás v galérii priťahoval obraz a ani ste pritom možno nevedeli prečo. Prihovárал sa konkrétne vám samotným, vášmu vnútru, vyjadroval podvedome niečo z vášho života.

My Slováci máme takto spoločne zakódovaný obraz sedembolestnej Panny Márie. Bolestnú matku možno ešte lepšie znázorňuje slávna Michelangelova Pieta z chrámu sv. Petra v Ríme ktorú asi väčšina z nás videla v skutočnosti. Je to obraz trpiacej matky, ktorá drží v náručí mŕtve telo svojho Syna.

Je to obraz, ktorý v každom z nás vzbudzuje súcit, pohýňa nás svojím bolestným obsahom, pretože je vždy tou najväčou bolesťou, keď matka pochováva svoje dieťa.

Ale tento sviatok nás ešte oslovuje aj inak - spôsobom, ktorý naznačuje úryvok z Jánovho evanjelia a ktorý cirkev vybrala k dnešnému sviatku. Opisuje situáciu, ktorá obrazu piety predchádzala. V evanjeliu hovorí o Ježišovi na krížii pod ktorým stáli Ježišova matka a Ján - učeník, ktorého mal Ježiš osobitne rád. Odznali pritom slová: „Hľa Tvoja Matka, hľa tvoj Syn.“

Jánovo evanjelium je napísané mystickou, niekedy až gnostickou rečou. Je to reč, ktorá nás chce voviesť do hlbšieho mystického poznania. Toto poznanie chcelo povýšiť našu ľudskú prirodzenosť, chcelo nás povzniesť nad všetko svetské, prízemné.

Týmto prístupom nám evanjelista naznačuje, že len v Kristovi je možné „uvidieť“ Boha. Krista chápe Jánovo evanjelium ako božieho posla. A tak ako Ježiš je posol od Boha, podobne aj Ježiš si vyberá tých, ktorí ho majú sprítomniť ďalej vo svete, byť jeho poslami. Sú nimi: Boží Duch, ktorý tajomne pôsobí vo svete, je ním Cirkev, ktorú zastrešuje apoštol Peter, ale takisto má Krista odovzdávať, nieť ďalej aj učeník, ktorého mal Ježiš rád, a ktorého zveruje svojej matke. A naopak matku zveruje do jeho starostlivosti.

Ak zostaneme pri mystickom chápaní, tak môžeme v tomto obraze vidieť samých seba - nás kresťanov, ktorí sme sa ako jednotlivci stali nástupcami Ježišovho oblúbeného učeníka. Nás na jednej strane zveruje do ochrany svojej matky a ju zveruje obrazne povedané do našej starostlivosti. Ak Ježiš niesol posolstvo Boha svetu a Ján Ježišovo posolstvo niesol ďalej, tak my máme nieť evanjelium, nielen to, ktoré Ján napísal, ale evanjelium ako radostnú zvesť Ježiša Krista o Bohu tomuto svetu.

Evanejlum nám naznačuje reťaz lásky, posolstva, ktoré sa odovzdáva vždy ďalej, za ktoré ale musia vždy prevziať zodpovednosť konkrétni ľudia, konkrétny učeník, konkrétna matka. Pripomína nám, že v živote - ani vo chvíľach bolesti - by sme nemali zabúdať na ostatných. Nemali by sme sa sústrediť len na časť života, len na jedného konkrétného človeka, pretože to vždy hrozí uzavretím sa do seba, hľadaním seba samého. Evanjelium od nás nechce aby sme v Márii hľadali nejaký náhradný objekt svojej lásky, ale pripomína nám, že ozajstná láska vždy myslí širšie, je otvorená. Mystika Jánovho evanjelia nám pripomína potrebu žiť a myslieť trochu širšie, otvorenejšie.

Mária ako bolestná Matka nás chce na ceste života posilniť, chce nás povzbudiť, aby sme sa nezľakli námahy ani bolesti, aby sme neprestali kráčať v Ježišovom odkaze.